

Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning - Versie 2024 - 7. Pgb

Het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling Samenwerking de Bevelanden heeft op 1 juli 2024 op grond van artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht vastgesteld de "Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning - Versie 2024 - 7. Pgb".

De beleidsregels treden in werking één dag na publicatie.

Inleiding

Een persoonsgebonden budget (pgb) kan een geschikt instrument zijn voor de hulpvrager om zijn leven naar eigen wensen en behoeften in te vullen. Het is een verstrekkingvorm die bij uitstek geschikt is voor mensen die zelf de regie over hun leven kunnen en willen voeren.

Een pgb is een geldbedrag om een voorziening in de vorm van een dienst of een hulpmiddel aan te schaffen of in te kopen. Op het pgb wordt ook een eigen bijdrage in rekening gebracht. Evenals bij zorg in natura wordt ook bij een pgb uitgegaan van het te bereiken resultaat en maatwerk.

We onderscheiden twee mogelijkheden van een pgb namelijk:

1. Het pgb voor dienstverlening, zoals hulp bij het huishouden en begeleiding;
2. Het pgb voor hulpmiddelen en woningaanpassingen.

1. Algemene voorwaarden

Het pgb kan alleen verstrekt worden in de plaats van een maatwerkvoorziening (in natura). Verder moet het pgb besteed worden aan zorg. De kosten van bijvoorbeeld een bemiddelingsbureau of administratiekantoor mogen niet ten laste komen van het pgb. Deze kosten zijn ook niet noodzakelijk, omdat de pgb-houder in staat moet zijn het pgb zelf te beheren.

2. Specifieke voorwaarden

Vermogen

De hulpvrager moet wilsbekwaam zijn en zelf de taken kunnen uitvoeren die horen bij het pgb. Daarbij mag de hulpvrager hulp krijgen van iemand uit het eigen netwerk. Het is aan het dagelijks bestuur van de GR om dit vermogen te beoordelen. Wanneer een hulpvrager twijfelt of hij in staat is een pgb te beheren, wordt geadviseerd een zelftest te doen. Deze zelftest is beschikbaar via Per Saldo, de belangenvereniging van budgethouders.

Daarnaast kunnen er zogenaamde 'overwegende bezwaren' zijn om een pgb toe te kennen. Overwegende bezwaren zijn er als er een ernstig vermoeden is dat de budgethouder problemen zal hebben met het omgaan met een pgb. De situaties waarbij het risico groot is dat het pgb niet besteed wordt aan het daarvoor bestemde doel zijn:

1. · De belanghebbende is handelingsonbekwaam;
2. · De belanghebbende heeft onvoldoende inzicht in de eigen situatie als gevolg van dementie, een verstandelijke handicap of ernstige psychische problemen;
3. · Er is sprake van verslavingsproblematiek;
4. · Er is eerder misbruik gemaakt van het pgb;
5. · Er is eerder sprake geweest van fraude.

Bovenstaande opsomming is niet limitatief. Er kunnen andere situaties denkbaar zijn waarin het verstrekken van een pgb niet gewenst is. In deze situaties kan een pgb worden geweigerd. Om een pgb af te wijzen op overwegende bezwaren, moet er een feitelijke onderbouwing zijn op grond waarvan afgewezen kan worden. Dit kan een medische onderbouwing zijn, maar ook het aantonen van schulden of eerder misbruik. De onderbouwing wordt in de beschikking vermeld.

Motivering

Indien de hulpvrager vraagt om een maatwerkvoorziening in de vorm van een pgb, dan dient hij in alle gevallen een pgb-plan te maken waarin hij aangeeft waarvoor het pgb ingezet zal worden en met welk resultaat. Wanneer het de maatwerkvoorziening dienstverlening betreft, wordt de cliënt gevraagd dit aan te geven op de geleverde vragenlijst en het ondersteuningsplan.

Trekkingsrecht

Een pgb voor 'dienstverlening' (hulp bij het huishouden of begeleiding) wordt met ingang van 1 januari 2015 conform het zogenaamde 'trekkingsrecht' door de SVB uitbetaald aan de hulpverlener of leverancier van de voorziening. Voor zover het pgb valt onder het trekkingsrecht bij de Sociale Verzekeringsbank, zal de hulpvrager moeten voldoen aan de verplichtingen die aan dit trekkingsrecht zijn verbonden. De hulpvrager is verplicht om voor de dienstverlening die hij wenst in te kopen met een pgb, een schriftelijke overeenkomst af te sluiten met de gewenste zorgverlener(s).

3. pgb-vertegenwoordiging

Als de budgethouder de taken van het pgb-beheer niet zelf wil, kan of mag uitvoeren, wordt er een pgb-vertegenwoordiger aangewezen die deze taken van de budgethouder overneemt, oftewel het pgb-beheer. Hulp uit het sociale netwerk is geen vorm van vertegenwoordiging. Een budgethouder die door iemand uit zijn sociale netwerk wordt geholpen bij het beheren van zijn pgb, moet zelf bekwaam zijn.

De pgb-vertegenwoordiger kan een wettelijk vertegenwoordiger zijn, zoals een bewindvoerder, curator of mentor, of een gemachtigde, zoals iemand uit het sociale netwerk.

De pgb-vaardigheid van de vertegenwoordiger wordt getoetst door de gemeente.

De pgb-vertegenwoordiger moet voldoen aan de volgende voorwaarden:

1. De pgb-vertegenwoordiger verzorgt het pgb-beheer in het belang van de budgethouder waarbij geen sprake is van eigen belang.
2. De pgb-vertegenwoordiger heeft regelmatig contact met de budgethouder. De pgb-vertegenwoordiger heeft zicht op de zorgvraag van de budgethouder, op de uitvoering van de ondersteuning en op het welzijn en de ontwikkeling van de budgethouder.
3. De pgb-vertegenwoordiger spreekt dezelfde taal als de budgethouder, zodat zij goed met elkaar kunnen communiceren.
4. De pgb-vertegenwoordiger voldoet aan de 10 pgb-vaardigheidseisen van de VNG en de Rijksoverheid.
5. De pgb-vertegenwoordiger kan niet dezelfde persoon zijn als de zorgverlener, tenzij hiervoor door de gemeente toestemming is verleend, en wordt niet uit het pgb betaald.
6. De pgb-vertegenwoordiger is geen familie van de zorgverlener, of van de leidinggevende(n) of meerdere(n) van de zorgverlener (tot in de 4e graad).
7. De pgb-vertegenwoordiger heeft geen financiële relatie met de budgethouder, de zorgverlener of zorgverlenende instantie waardoor mogelijk conflicterende belangen kunnen ontstaan.

De budgethouder blijft zelf juridisch verantwoordelijk voor het pgb-beheer en hiervoor aansprakelijk. Uitzondering hierop vormen de wettelijk vertegenwoordigers die, afhankelijk van hun vakgebied, deels of geheel de verantwoordelijkheid van de budgethouder overnemen.

Een wijziging van de pgb-vertegenwoordiger is een wijziging van de situatie van de budgethouder en moet daarom gemeld worden bij de gemeente.

4. Kwaliteit

De gemeente beoordeelt of de voorziening veilig, resultaat- en klantgericht wordt gerealiseerd. Hierbij is het aan de gemeente om het door de hulpvrager opgestelde ondersteuningsplan te toetsen. De budgethouder is zelf verantwoordelijk voor de kwaliteit van de ondersteuning van hulp bij het huishouden, begeleiding of hulpmiddelen die hij inkoopt met het pgb. In het ondersteuningsplan geeft de budgethouder aan op welke wijze deze kwaliteit is gewaarborgd. Bij herindicaties kan evaluatie van de ingezette voorzieningen/diensten inzicht bieden in de resultaten. Het is aan de hulpvrager om aan te tonen dat de juiste kwaliteit conform het ondersteuningsplan is geleverd.

De veiligheid heeft vooral betrekking op de verstrekking van hulpmiddelen. Het is hierbij aan de gemeente om te toetsen of de aan te schaffen hulpmiddelen dan wel woningaanpassingen voldoen aan de wettelijke eisen zoals een keurmerk of de eisen zoals vastgesteld in het Bouwbesluit. Doeltreffendheid en klantgerichtheid heeft vooral betrekking op de inzet van hulp bij het huishouden of begeleiding.

5. Eigen verantwoordelijkheden van de budgethouder

De budgethouder is zelf verantwoordelijk voor:

1. Het inkopen van de individuele voorziening, hulpmiddel of hulp;
2. Het onderhoud, de reparaties en de verzekering van het hulpmiddel (hiervoor kunnen jaarlijks kosten tot een vastgesteld maximumbedrag worden toegekend of één totaalbedrag voor de gehele periode waarover de voorziening in gebruik wordt genomen).

De zorgverlener is verantwoordelijk voor het doorgeven van loongegevens aan de Belastingdienst.

6. Beschikking pgb

Als de belanghebbende kiest voor een pgb, wordt in de toekenningbeschikking opgenomen:

1. Het resultaat waarvoor het pgb beschikbaar wordt gesteld;
2. Dat de budgethouder regelmatig met de zorgverlener de kwaliteit van de ondersteuning evalueert;
3. Het budget waarmee de voorziening of hulp kan worden ingekocht;
4. Het feit dat er een eigen bijdrage moet worden betaald;
5. De periode waarvoor deze toekenning geldt of de termijn waarbinnen de voorziening aangeschaft dient te zijn.

De toekenning eindigt wanneer:

1. De budgethouder verhuist;
2. De budgethouder overlijdt;
3. De indicatieperiode of geldigheidsduur is verstreken;
4. De situatie van de budgethouder verandert en (de gemeente) vaststelt dat de voorziening niet meer voldoet;
5. De budgethouder geen verantwoording aflegt;
6. De budgethouder recht heeft op hulp op grond van een andere regeling;
7. De budgethouder aangeeft geen pgb meer wenst te ontvangen en eventueel kiest voor een verstrekking in natura. In dat geval blijft het recht bestaan, maar wijzigt de vorm en krijgt de belanghebbende een nieuwe beschikking.

7. Weigeringsgronden of intrekingsgronden

Het pgb wordt geweigerd of ingetrokken wanneer blijkt dat:

1. De hulpvrager onjuiste of onvolledige gegevens verstrekt;
2. De hulpvrager niet voldoet aan de voorwaarden voor een pgb;
3. De hulpvrager met het pgb fraudeert;
4. De hulpvrager de voorziening niet binnen zes maanden aanschaft.

8. Ondersteuningsplan

In het plan moet duidelijk worden aangetoond dat de verstrekking van een pgb aantoonbaar leidt tot een effectieve ondersteuning. Ook dient de ondersteuning aantoonbaar doelmatig te zijn. De gemeente beoordeelt of dit plan voldoet. Door het opstellen van een persoonlijk plan wordt de hulpvrager gestimuleerd na te denken over zijn zorgvraag, deze uit te werken en te concretiseren.

Het ondersteuningsplan bevat een toelichting op de ondersteuningsbehoefte, doelstelling en het resultaat van ondersteuning, welke voorliggende voorzieningen ingezet worden of waarom niet, wie de ondersteuning kan bieden, waarom die persoon wordt ingezet (opleiding en/of ervaring), hoeveel momenten en hoe vaak een evaluatie plaatsvindt per jaar.

9. Besteding in het buitenland

Uitgangspunt is dat een pgb alleen in Nederland kan worden besteed. Als een hulpvrager het pgb voor dienstverlening in het buitenland wenst te besteden, kan hiervoor in bijzondere gevallen toestemming voor worden verleend. De ondersteuning in het buitenland moet in dat geval zijn opgenomen in het goedgekeurde zorg- en budgetplan. Besteding van het pgb in het buitenland kan alleen tijdens een tijdelijk verblijf van maximaal dertien weken per kalenderjaar.

Voor de overige maatwerkvoorzieningen is besteding in het buitenland niet toegestaan.

10. Formele of informele ondersteuning

De hoogte van het pgb voor dienstverlening is afhankelijk van de vraag of er sprake is van formele of informele ondersteuning.

Er is sprake van formele ondersteuning in de volgende drie situaties:

1. Een aanbieder die is gecontracteerd voor het leveren van zorg in natura.
2. Een aanbieder die voldoet aan de volgende criteria:
 1. Staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel;
 2. Biedt een dienstverband aan minimaal twee medewerkers;
 3. Medewerkers voldoen aan de kwaliteitseisen die voor de betreffende ondersteuning worden gesteld en ontvangen een salaris dat daarmee overeenkomstig is;
 4. De medewerker is geen eerstegraads familie van degene aan wie ze ondersteuning bieden;
 5. Beschikt in het geval van aanbieden van kortdurend verblijf en dagbesteding over een locatie waar meerdere hulpvragers verblijven en waar permanent toezicht aanwezig is.
3. Een zelfstandig werkende hulp die huishoudelijke verzorging, begeleiding of persoonlijke verzorging biedt en voldoet aan de volgende criteria:
 1. Staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel;
 2. Voldoet aan de criteria die de Belastingdienst stelt aan zelfstandigen zonder personeel (zzp);
 3. Voldoet aan de kwaliteitseisen die aan een hulpverlener van een aanbieder worden gesteld en berekent een tarief dat marktconform is;
 4. De hulp is geen eerstegraads familie van degene aan wie ondersteuning wordt geboden;
 5. Beschikt in het geval van aanbieden van kortdurend verblijf en dagbesteding over een locatie waar meerdere hulpvragers verblijven en waar permanent toezicht aanwezig is.

Er is sprake van informele ondersteuning als:

1. De aanbieders en personen die zorg leveren niet voldoen aan de criteria voor een formele hulp;
2. De locatie waar de zorg wordt geleverd dan wel de wijze waarop de ondersteuning is georganiseerd, voldoet aan de gangbare eisen die aan de betreffende ondersteuning wordt gesteld.

11. Tarieven

Bij de berekening van het pgb voor dienstverlening en bij de verantwoording daarvan wordt gewerkt met rekentarieven en maximumtarieven.

Rekentarieven

Rekentarieven zijn de tarieven die worden gehanteerd bij het berekenen van het toe te kennen budget. De hoogte van deze tarieven is afhankelijk van de vorm van de ondersteuning (zoals omschreven in paragraaf 9). De hoogte van het budget wordt bepaald aan de hand van deze rekentarieven en de in te zetten uren/dagdelen aan ondersteuning zoals vastgelegd in het ondersteuningsplan. De rekentarieven zijn vastgelegd in de Verordening maatschappelijke ondersteuning en worden jaarlijks opnieuw geïndexeerd op basis van de vastgestelde percentages van het geldende zorg in natura-tarief.

Maximumtarieven

Maximumtarieven zijn de tarieven die een cliënt maximaal mag geven aan een hulpverlener. Het maximumtarief wordt vastgesteld door GR de Bevelanden en wordt gesteld op 125% van het rektarief.

Bij de rekentarieven wordt uitgegaan van kostprijzen waarvoor adequate zorg kan worden ingekocht. Om de cliënt enige vrijheid te geven en omdat in sommige gevallen het inkopen van kwalitatief betere zorg tegen een hogere prijs kan leiden tot eenzelfde resultaat of zelfs een beter resultaat, bestaat de mogelijkheid tot hanteren van een hoger tarief tot het maximumtarief. Voorop blijft echter staan dat de doelstellingen/resultaten zoals omschreven in het ondersteuningsplan moeten worden behaald.

12. Vaststelling hoogte pgb hulpmiddelen

Het uitgangspunt is dat de hoogte van het budget maximaal de kosten bedraagt die de gemeente voor die voorziening maakt, inclusief de kosten voor onderhoud en verzekering. Voor hulpmiddelen die door de hulpmiddelenleverancier Medipoint worden geleverd, is dat per categorie hulpmiddel een vastgesteld bedrag per vier weken. Indien dit tot een ongewenste situatie leidt, kan bij de hulpmiddelenleverancier Medipoint een offerte voor de goedkoopst adequate voorziening worden opgevraagd.

13. Verantwoordingsvrij bedrag

Bij een pgb voor dienstverlening geldt dat per kalenderjaar per indicatie € 100,- van het toegekende budget verantwoordingsvrij is. Dit bedrag kan worden gebruikt door de budgethouder voor kleine uitgaven die worden gedaan voor de pgb-administratie.

14. Inwerkingtreding, citeertitel en intrekking oude beleidsregels

Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze beleidsregels treden in werking één dag na publicatie.
2. Deze beleidsregels worden aangehaald als Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning 2024 - Pgb van Gemeenschappelijke Regeling de Bevelanden.

Intrekking oude beleidsregels

De Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning 2023 worden ingetrokken met ingang van de datum waarop deze beleidsregels in werking treden.

Namens deze,

M. Noordhoek, directeur

C. van den Bos, voorzitter